

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»
(Կ-452²-02.12.2022-ՊԻ-011/0) ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎԱԾ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 2021 թվականի հունիսի 30-ի Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 21-րդ հոդվածի 1-ին մասում «համաձայնեցման և համագործակցության» բառերը փոխարինելի «համաձայնեցման, համագործակցության և արագացված» բառերով:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասում «վերաքննիչ քրեական դատարանը» բառերից հետո լրացնել «, վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարանը» բառերով:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 39-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետում «համաձայնեցման» բառից հետո լրացնել «կամ արագացված» բառերը:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասում լրացնել նոր՝ 23.1-ին կետ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«23.1) դատարանին միջնորդելու՝ կիրառելու արագացված վարույթ.»:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 46-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 10-րդ կետում՝ «համաձայնեցման կամ համագործակցության» բառերից հետո լրացնել «կամ արագացված» բառերը:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 260-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասում «Առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության» բառերը փոխարինել «Մարզերի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության և Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քրեական» բառերով:

2) 2-րդ մասը շարադրել հետյալ խմբագրությամբ.

«2. Վերաքննիչ քրեական դատարանին ընդդատյա են բոլոր այն վարույթները, որոնցով առաջին ատյանի դատարանների դատական ակտերի դեմ վերանայման բողոք է բերվել, բացառությամբ հակակոռուպցիոն դատարանի դատական ակտերի դեմ բերված վերանայման բողոքներով վարույթների, որոնք ընդդատյա են վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարանին:».

33) 4-րդ մասում «վերաքննիչ քրեական» բառերը փոխարինել «վերաքննիչ հակակոռուպցիոն» բառերով:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 311-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետում՝ «համաձայնեցման վարույթ» բառերից հետո լրացնել «կամ արագացված վարույթ» բառերը:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 318-րդ հոդվածում՝

1) վերնագրում՝ «Համաձայնեցման վարույթ» բառերից հետո լրացնել «կամ արագացված վարույթ» բառերը.

2) լրացնել 3-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«3. Արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդության առկայության դեպքում դատարանն իրականացնում է սույն օրենսգրքի 55.1-ին գլխով նախատեսված հարցերի քննարկում:»:

Հոդված 9. Օրենսգրքի 333-րդ հոդվածի 4-րդ մասում «պահանջելու» բառից հետո լրացնել «, այդ թվում՝ միասնական էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգում հարցում կատարելու միջոցով,» բառերը:

Հոդված 10. Օրենսգիրքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 55.1-ին գլխով.

«ԳԼՈՒԽ 55.1

ԱՐԱԳԱՑՎԱԾ ՎԱՐՈՒՅԹԸ

Հոդված 464.1. Արագացված վարույթ կիրառելու հիմքը

1. Դատարանը արագացված վարույթ կիրառում է հանրային մեղադրանքով նախնական դատախոսմաների ընթացքում՝ մեղադրյալի միջնորդության հիման վրա:

2. Արագացված վարույթ չի կարող կիրառվել, եթե՝

1) մեղադրյալը մեղադրվում է առանձնապես ծանր հանցանք կատարելու համար.

2) վարույթում ներգրավված մի քանի մեղադրյալից առնվազն մեկն առարկում է արագացված վարույթ կիրառելու դեմ.

3) մեղադրյալը չունի պաշտպան կամ միջնորդությունը ներկայացրել է առանց պաշտպանի հետ խորհրդակցելու.

4) արագացված վարույթ կիրառելու դեմ իրավական կամ փաստական հիմնավորմամբ առարկում է հանրային մեղադրողը.

5) առերևույթ հիմնավորվում է, որ հանցագործությամբ պատճառված վնասը հատուցված չէ, և արագացված վարույթ կիրառելու դեմ առարկում է տուժողը:

Հոդված 464.2. Արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդության

լուծումը

1. Արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդությունը դատարանը քննարկում է նախնական դատախոսների ընթացքում՝ մեղադրյալի, նրա պաշտպանի, հանրային մեղադրողի պարտադիր մասնակցությամբ:

2. Միջնորդության ներկայացումից հետո հանրային մեղադրողը ներկայացնում է մեղադրանքի փաստական հիմքը, ինչպես նաև մեղադրյալին վերագրվող արարքի իրավական գնահատականը:

3. Միջնորդությունը քննարկելիս դատարանը մեղադրյալին հարցնում է, թե արդյոք նրան պարզ է ներկայացված մեղադրանքը, համաձայն է արդյոք նա մեղադրանքի հետ, պնդում է արդյոք արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդությունը, արդյոք միջնորդությունը ներկայացվել է կամավոր, մինչև միջնորդությունը ներկայացնելը արդյոք նա խորհրդակցել է պաշտպանի հետ, գիտակցում է արդյոք արագացված վարույթ կիրառելու հետևանքները:

4. Դատարանը բավարարում է արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդությունը, եթե առկա է սույն օրենսգրքի 464.1-ին հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հիմքը, բացակայում են սույն օրենսգրքի 464.1-ին հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված՝ արագացված վարույթի կիրառումը բացառող հանգամանքները, ինչպես նաև եթե մեղադրյալը համաձայն է իրեն մեղսագրվող արարքին, միջնորդությունը ներկայացրել է կամավոր և գիտակցում է իր միջնորդության բնույթը և հետևանքները:

5. Դատարանը որոշում է կայացնում արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդությունը մերժելու և նախնական դատախոսները ընդհանուր կարգով շարունակելու մասին, եթե՝

1) մեղադրյալին մեղսագրվող արարքն ակնհայտորեն կատարվել է մեղադրյալ չհանդիսացող այլ անձի կողմից կամ նրա մասնակցությամբ.

2) մեղադրյալին մեղսագրվող արարքին տրված իրավական գնահատականն ակնհայտորեն չի համապատասխանում մեղադրանքի փաստական հանգամանքներին.

3) սույն հոդվածի 3-րդ մասի հարցերից որևէ մեկին տրվում է ժխտական պատասխան:

6. Արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդությունը բավարարելու դեպքում դատարանը սույն օրենսգրքով սահմանված ընդհանուր կարգով ապացույցների հետազոտում չի իրականացնում և որոշում է կայացնում լրացուցիչ դատալսումներ անցկացնելու մասին:

Հոդված 464.3. Արագացված վարույթով լրացուցիչ դատալսումները

1. Արագացված վարույթով լրացուցիչ դատալսումների ընթացքում դատարանը քննարկում է մեղադրյալի պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող կամ ծանրացնող հանգամանքների, ինչպես նաև նրա անձը բնութագրող հանգամանքների և պատժի վերաբերյալ հարցերը:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հարցերի քննարկումն ավարտելուց հետո դատարանը հեռանում է առանձին սենյակ՝ հայտարարելով դատավճիռի հրապարակման վայրը, տարին, ամիսը, օրը և ժամը:

Հոդված 464.4. Արագացված վարույթով դատավճիռ կայացնելը

1. Արագացված վարույթի արդյունքով դատարանը կայացնում է մեղադրական դատավճիռ սույն օրենսգրքի 347-350-րդ հոդվածներով սահմանված կարգով՝ հաշվի առնելով սույն հոդվածով նախատեսված առանձնահատկությունները:

2. Դատարանը արագացված վարույթի արդյունքում մեղադրական դատավճիռ կայացնելիս նշանակում է պատիժ՝ հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի ընդհանուր մասի վերաբերելի դրույթները:

3. Եթե առկա է գույքային հայց, ապա այն թողնվում է առանց լուծման:

4. Սույն օրենսգրքի 167-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված վարույթային ծախսերը մեղադրյալից ենթակա չեն բռնագանձման:

5. Դատավճիռը հրապարակելուց հետո դատավորը կողմերին պարզաբանում է նաև դատավճիռը բողոքարկելու՝ սույն օրենսգրքով նախատեսված սահմանափակումները:

Հոդված 464.5. Արագացված վարույթով դատավճռի բողոքարկման սահմանները

1. Սույն օրենսգրքի 464.4-րդ հոդվածին համապատասխան կայացված դատավճիռը կարող է բողոքարկվել սույն օրենսգրքով սահմանված կարգով, սակայն այն չի կարող բողոքարկվել սույն օրենսգրքի 373-րդ հոդվածով և 375-րդ հոդվածի 1-3-րդ մասերով նախատեսված հիմքերով:»:

Հոդված 113. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը, բացառությամբ սույն օրենքի 2-րդ հոդվածի և 6-րդ հոդվածի 2-3-րդ կետերի, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024 թվականի հունվարի 1-ից:

2. Մինչև սույն օրենքի 1-ին հոդվածի և 2-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ կետերն ուժի մեջ մտնելը, ինչպես նաև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո կոռուպցիոն հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանի կայացրած ակտերի դեմ բողոքները ներկայացվում են վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարան:

3. Մինչև սույն օրենքի 1-ին հոդվածի և 2-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ կետերն ուժի մեջ մտնելը կոռուպցիոն հանցագործությունների վերաբերյալ գործերով վերաքննիչ քրեական դատարանի կայացրած դատական ակտերի դեմ բողոքները ներկայացվում են Վճռաբեկ դատարանի հակակոռուպցիոն պալատ:

4. Վերաքննիչ հակակոռուպցիոն դատարանը գործելուց հետո սույն հոդվածի

3-րդ մասով սահմանված բողոքների քննության արդյունքում Վճռաբեկ դատարանի հակակոռուպցիոն պալատը վարույթը նոր քննության փոխանցելու անհրաժեշտության դեպքում այն նոր քննության փոխանցում է հակակոռուպցիոն վերաքննիչ դատարան: